Lieta Nr. C20 2577 13

A I Z M U G U R I S K S S P R I E D U M S

LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Liepājā, 2014.gada 27.janvārī

Liepājas tiesa

Šādā sastāvā: tiesnese Liena Jansone

ar tiesas sēžu sekretāri Evitu Rukmani

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu AS „NORVIK BANKA" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu. Izskatot lietu, tiesa

k o n s t a t ē j a

prasītāja cēlusi prasību pret atbildētāju par parāda piedziņu. Prasību pamato uz Civillikuma 1587., 1589., 1716., 1717.pantu, 1720.panta 2.punktu, 1753., 1756., 1757.pantu, 1762.panta 1.punktu, 1764., 1811., 1943.pantu, 1946.panta pirmo daļu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2005. gada 13.aprīlī starp prasītāju un atbildētāju esot noslēgts līgums Nr.345000000561 (NR.7110283930) par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu (turpmāk tekstā arī Viva līgums), saskaņā ar kuru atbildētājam esot piešķirts atļautais kredīts Ls 1100 apmērā ar ikmēneša procentu likmi 1.99%.

Saskaņā ar līguma 1.12.punktu, kredīts esot aizdevums, kuru prasītāja piešķir atbildētājam un kas tiek uzskaitīts kartes kontā. Kredīts sastāvot no atļautā un neatļautā kredīta summas. Atļautais kredīts esot kredīts prasītājas noteiktā limita ietvaros, savukārt neatļautais kredīts esot kredīts, kas pārsniedz prasītājas noteikto limitu.

Atbildētājam katra norēķinu cikla laikā (viens kalendārais mēnesis) bijis jānorēķinās ar prasītāju, t.i., jāsamaksā ikmēneša maksājumi.

Saskaņā ar Viva līguma 5.3.punktu, ar ikmēneša maksājumu veikšanu tiekot dzēstas atbildētāja saistības pret prasītāju, t.sk., tiek atgriezts izmantotais kredīts, tiek maksāti procenti par atļautā, kredīta izmantošanu, aprēķinātie līgumsodi un citi, saskaņā ar Tarifiem obligātie maksājumi.

Saskaņā ar Viva līguma 1.21. punktu Tarifi esot spēkā esošs prasītājas pakalpojumu cenrādis. Tarifos tiekot norādīti procentu un līgumsodu apmēri. Tarifi, to grozījumi un papildinājumi esot līguma neatņemama sastāvdaļa.

Saskaņā ar līguma 5.10.punktu, par neatļautā kredīta izmantošanu atbildētājam esot jāmaksā līgumsodu par pārtēriņu saskaņā ar līguma Tarifiem (0.167% par pārtēriņu dienā no neatļautā kredīta apjoma). Līgumsodi par pārtēriņu tiekot aprēķināti no dienas, kad prasītājs saņem informāciju par darījuma, kura rezultātā pieļauts atļautā kredīta pārtēriņš, veikšanu līdz tā dzēšanas dienai.

Saskaņā Viva līguma 5.11.punktu, ja atbildētājs līdz maksājuma datumam nav samaksājis ikmēneša maksājumu, atbildētājam esot jāmaksā līgumsods par termiņa nokavējumu no nesamaksātās ikmēneša summas, saskaņā ar līguma tarifiem 0.25% dienā. Saskaņā ar Viva līguma noteikumiem, atbildētājam esot bijis jāveic maksājumi līdz katra mēneša 15.datumam, nodrošinot pilnīgu ikmēneša saistību dzēšanu pret prasītāju.

Atbildētājs neesot pildījis ar līgumu uzņemtās saistības, jo neesot veicis maksājumus atbilstoši līguma apmaksas noteikumiem. Pēdējais maksājums esot saņemts 2012. gada 17.janvārī Ls 5 apmērā.

Bez tam, 2004. gada 11.augustā starp prasītāju un atbildētāju esot noslēgts līgums par Maestro „Preču karte" izsniegšanu un lietošanu Nr.PK-003 (turpmāk tekstā arī PK līgums), saskaņā ar kuru atbildētājam esot piešķirts atļautais kredīts Ls 400 apmērā.

Saskaņā ar līguma noteikumiem, kredīts esot aizdevums, kuru prasītāja piešķir atbildētājam un kas tiek uzskaitīts kartes kontā. Kredīts sastāvot no atļautā un neatļautā kredīta summas. Atļautais kredīts esot kredīts prasītājas noteiktā limita ietvaros, savukārt neatļautais kredīts esot kredīts, kas pārsniedz prasītājas noteikto limitu.

Atbildētājam katra norēķinu cikla laikā (viens kalendārais mēnesis) bijis jānorēķinās ar prasītāju, t.i., jāveic ikmēneša maksājumi līdz katra mēneša 15.datumam (ieskaitot).

Saskaņā ar līguma 4.5.punktu, par atļautā kredīta izmantošanu atbildētājs maksā prasītājai procentus saskaņā ar Bankas tarifiem. Bankas tarifu likmēs kartes Maestro ,,Preču karte" apkalpošanai, kuras parakstījis atbildētājs, noteikts, ka procentu likme par atļautā un neatļautā kredīta izmantošanu ir 16% gadā.

Saskaņā ar līguma 5.1.punktu, ja atbildētājs līdz norēķinu dienai nav norēķinājies ar prasītāju un izmantotā kredīta daļa pārsniedz Ls 40, prasītāja piešķir atbildētājam aizdevumu, ar kuru dzēš atbildētāja parādu.

Norādīts, ka 2009.gada 7.aprīlī starp prasītāju un atbildētāju tika noslēgts līgums Nr. PK-003010 pie 2004.gada 11.augusta līguma par Maestro ,,Preču karte" izsniegšanu un lietošanu Nr. PK-003010, saskaņā ar kuru atbildētājam tika piešķirts aizdevums Ls 1300,34 apmērā atbildētāja saistību pret prasītāju, kas izriet no 2004.gada 11.augusta līguma par Maestro ,,Preču karte" izsniegšanu un lietošanu Nr. PK-003010, dzēšanai.

Saskaņā ar līguma Nr. PK-003010 2.punktu, līguma parakstīšanas dienā prasītājs atver atbildētājam aizdevuma kontu par summu Ls 1300,34, un novirza minēto summu atbildētāja saistību dzēšanai.

Saskaņā ar Līguma Nr. PK-003010 3.punktu, par aizdevuma izmantošanu atbildētājs maksā prasītājam procentus pēc likmes 24% gadā no faktiski izmantojamās aizdevuma summas šī līguma 5.punktā norādītajā kārtībā. Līguma 4.punktā noteikts, ka atbildētājam tiek noteikts aizdevuma atmaksas termiņš līdz 2012.gada 15.martam. Savukārt 5.punktā noteikts, ka aizdevuma summas atmaksa un šī līguma 3.punktā norādīto procentu samaksa tiek veikta līdz katra mēneša 15.datumam, sākot ar 2009.gada 15.aprīli.

Saskaņā ar līguma Nr. PK-003010 7.punktu, par katru maksājumu, kas norādīts šī līguma 5.punktā, kavējuma dienu atbildētājs maksā prasītājam līgumsodu 54% gadā no nokavētās maksājuma summas. Līgumsoda samaksa neatbrīvo atbildētāju no saistību izpildes.

Prasītāja norāda, ka atbildētājs nav pildījis ar līguma Nr. PK-003010 uzņemtās saistības, jo nav veicis līguma Nr. PK-003010 5.punktā minētajā maksājuma grafikā norādītos maksājumus. Pēdējais maksājums tika saņemts 2012.gada 17.janvārī Ls 5 apmērā. Atbildētāja no līguma Nr. PK-003010 izrietošās un neizpildītās maksājuma saistības, kurām ir iestājies izpildes termiņš, sastāda Ls1 583,10, kas sastāv no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas Ls1 149,54, nesamaksātajiem līgumiskajiem procentiem par aizdevuma izmantošanu par laika periodu no 2009.gada 15.augusta līdz 2012.gada 15.martam Ls 371, 34 apmērā, un 1līgumsoda par laika periodu no 2009.gada 15.oktobra līdz 2010.gada 15.aprīlim Ls 62,22 apmērā.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja no Viva līguma izrietošās un neizpildītās maksājuma saistības - atļautā kredīta parādu Ls 1100, neatļautā kredīta parādu Ls 766,32, procentus par atļautā kredīta izmantošanu Ls 682,92, līgumsodu par neatļautā kredīta izmantošanu Ls 766,32 un līgumsodu par ikmēneša maksājuma samaksas nokavējumu Ls 903,31.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja no līguma Nr. PK-003010 izrietošās un neizpildītās maksājuma saistības – neatmaksātā aizdevuma pamatsummu Ls 1149,54, procentus par aizdevuma izmantošanu par laika periodu no 2009.gada 15.augusta līdz 2012.gada 15.martam Ls 371,34, līgumsodu par laika periodu no 2009.gada 15.oktobra līdz 2010.gada 15.aprīlim Ls 62,22.

Bez tam, prasītāja lūdz noteikt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos procentus — 6% gadā no parāda pamatsummas, kā arī piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai visus tiesāšanās izdevumus.

Atbildētājs paskaidrojumus par prasību nav iesniedzis.

Puses uz tiesas sēdi nav ieradušās.

No prasītājas pārstāves 2014.gada 9.janvārī saņemts iesniegums ar lūgumu izskatīt lietu bez prasītājas pārstāves piedalīšanās tiesas sēdē. Pieteikumā norādīts, ka prasība tiek uzturēta pilnā apmērā.

Atbildētājs nav ziņojis par neierašanās iemesliem.

Atbildētājam par tiesas sēdes vietu un laiku paziņots Civilprocesa likuma 54.pantā un 56.pantā noteiktajā kārtībā, nosūtot tiesas pavēsti ierakstītā sūtījumā uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietu 2013.gada 6.augustā. Līdz ar to, saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1}panta otro daļu ir prezumējams, ka atbildētājam par tiesas sēdes vietu un laiku ir paziņots 2013.gada 13.augustā.

Pie šādiem apstākļiem tiesa uzskata, ka iespējams izskatīt lietu bez pušu piedalīšanās, jo tiesa nekonstatē Civilprocesa likuma 209. un 210.pantā norādītos pamatus lietas izskatīšanas atlikšanai.

Civilprocesa likuma 208.^{1}pants nosaka, ka aizmugurisks spriedums ir spriedums, ko pirmās instances tiesa taisa lietā, kurā atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus par prasību un nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslu.

Pamatojoties uz apstākli, ka atbildētājs paskaidrojumus par prasību nav sniedzis, uz tiesas sēdi nav ieradies un nav paziņojis neierašanās iemeslus, tiesa atzīst, ka ir iestājies Civilprocesa likuma 208.[1]pantā noteiktais gadījums, kad ir taisāms aizmuguriskais spriedums, jo nav konstatējami Civilprocesa likuma 208.[1]panta otrajā daļā noteiktie ierobežojumi aizmuguriska sprieduma taisīšanai.

Novērtējot lietā esošos dokumentus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu *saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma..*

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu *tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.*

2005.gada 4.aprīļa pieteikums VIVA norēķinu kartes saņemšanai (lietas 15. lapa), 2005.gada 13.aprīļa līgums Nr.345000000561(lietas 14.lapa) un 2006.gada 22.maija līgums Nr.7110283930 (lietas 16.lapa) par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu (11.lietas lapa) apliecina, ka atbildētājam ir piešķirts atļautais kredīts Ls 1100 apmērā un puses ir vienojušās, ka atbildētāja līdz katra mēneša 15. datumam veiks ikmēneša maksājumu Ls 56,78 apmērā.

2004.gada 6.augusta pieteikums norēķinu kartes Maestro „Preču karte" saņemšanai (lietas 29. lapa), 2004.gada 11.augusta līgums Nr. PK-003010 (lietas 28.lapa) un 2009.gada 7.aprīļa līgums Nr. PK-003010 (lietas 33.lapa) un tā Pielikums Nr.1(lietas 34.lapa) apliecina, ka atbildētājam ir piešķirts aizdevums Ls 1300,34 apmērā, kas tiek novirzīts atbildētāja Maestro „Preču karte" parāda dzēšanai. Atbildētājs apņēmies laika periodā no 2009.gada 15.aprīļa līdz 2012.gada 15.martam atmaksāt aizdevumu katra mēneša 15.datumā veicot maksājumu Ls 51,02 apmērā, bet pēdējo maksājumu 2012.gada 15.martā – Ls 12,71 apmērā.

Šādos apstākļos tiesa secina, ka starp pusēm izveidojās tiesiskas līguma attiecības, no kurām abām pusēm rodas tiesības un pienākumi.

Saskaņā ar Viva līguma 13.1.punktu līgums ir noslēgts uz nenoteiktu laiku, bet aizdevuma atdošanas termiņš ir noteikti 24 mēneši.

Parāda summas aprēķins (lietas 7.-10.lapa) apliecina, ka atbildētājs nav pildījis ar 2005.gada 13.aprīļa līgumu Nr.345000000561(lietas 14.lapa) un 2006.gada 22.maija līgumu Nr.7110283930 (lietas 16.lapa) par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu uzņemtās saistības, jo nav veicis ikmēneša maksājumus Ls 56,78 apmērā, atļautais kredīts Ls 1100 apmērā izmantots no 2009.gada 30.oktobra, līdz ar to tā atmaksas termiņš ir iestājies 2011.gada 30.oktobrī, kā rezultātā atbildētāja parādu pret prasītāju uz 2013.gada 13.aprīli veido izmantotais atļautais kredīts Ls 1100, neatļautais kredīts Ls 766,32. Līdz ar to tiesa atzīst par pamatotu un apmierināmu prasību daļā par neatmaksātā atļautā kredīta Ls 1100 un neatļautā kredīta Ls 766,32 piedziņu no atbildētāja

Konta izraksts (lietas 39.lapa), parāda summas aprēķins (lietas 40.-41.lapa), apliecina, ka atbildētājs ir veicis daļēju no Aizdevuma līguma Nr. PK-003010 izrietošo saistību izpildi, kā rezultātā neatmaksātā aizdevuma pamatsumma ir Ls 1149,54. Līdz ar to tiesa atzīst par pamatotu prasību daļā par neatmaksātās aizdevuma pamatsummas Ls 1149,54 piedziņu no atbildētāja.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu *ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.*

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu *pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu vai likumu*.

Saskaņā ar 2005.gada 13.aprīļa pušu noslēgto Viva līgumu Nr.345000000561 (lietas14. lapa), atbildētājam pielīgta saistība maksāt prasītājai procentus par aizdevuma izmantošanu saskaņā ar spēkā esošajiem tarifiem. Saskaņā ar Viva kartes apkalpošanas tarifiem (lietas 25.lapa), atbildētājam ir noteikts pienākums maksāt procentus par piešķirtā kredīta izmantošanu 25% apmērā gadā no iztērētās piešķirtā kredīta summas. Atbilstoši parāda aprēķinam (lietas 7.-10.lapa) no pušu 2005.gada 13.aprīļa noslēgtā Viva līguma Nr.345000000561 (Nr.7110283930) izrietošais nesamaksāto procentu par aizdevuma lietošanu parāds par laika periodu no 2009.gada 5.februāra līdz 2013.gada 12.aprīlim ir Ls 682,92. Tiesa atzīst, ka nesamaksāto procentu, par kredīta izmantošanu aprēķinu par atbilstošu pušu noslēgtajam līgumam, un līdz ar to piedzenamu no atbildētāja prasītājas norādītajā apmērā.

Saskaņā ar 2009.gada 7.aprīļa pušu noslēgtā Līgumu Nr. PK-003010 (lietas 33. lapa) 3.punktu, atbildētājam pielīgta saistība maksāt prasītājai procentus par aizdevuma izmantošanu 24% gadā. Maksājumu grafiks (lietas 34.lapa), parāda aprēķins (lietas 40.-41.lapa), apliecina, ka atbildētājs ir veicis daļēju aizdevuma pamatsummas un procentu, par aizdevuma izmantošanu samaksu, kā rezultātā nesamaksāto procentu par aizdevuma lietošanu parāds par laika periodu no 2009.gada 15.augusta līdz 2012.gada 15.martam ir Ls 371,43. Tiesa atzīst, ka nesamaksāto procentu, par kredīta izmantošanu aprēķinu par atbilstošu pušu noslēgtajam līgumam, un līdz ar to piedzenamu no atbildētāja prasītājas norādītajā apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu, *līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi*, un saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu, *līgumsodu var pievienot katram līgumam, un ar to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas.*

Saskaņā Viva līguma Nr.345000000561 (Nr.7110283930) 5.11.punktu, ja atbildētājs līdz maksājuma datumam nav samaksājis ikmēneša maksājumu, atbildētājam ir jāmaksā līgumsods par termiņa nokavējumu no nesamaksātās ikmēneša summas saskaņā ar Viva līguma Tarifiem 0,25% par katru ikmēneša kavējuma dienu (lietas 25.lapa).

Saskaņā Viva līguma Nr.345000000561 (Nr.7110283930) 5.10.punktu, par neatļautā kredīta izmantošanu atbildētājam pielīgts pienākums maksāt līgumsodu par pārtēriņu saskaņā ar Viva līguma Tarifiem 0,167% par pārtēriņu dienā no neatļautā kredīta apjoma(lietas 25.lapa).

Parāda summas aprēķins (lietas 7.- 10.lapa) apliecina, ka atbildētājs ir pieļāvis pušu 2005.gada 13.aprīļa noslēgtā Viva līguma Nr.345000000561 (Nr.7110283930) noteikto maksājumu kavējumus kā rezultātā prasītāja ir aprēķinājusi līgumsodu par neatļautā kredītu izmantošanu Ls 766,32 apmērā un par ikmēneša maksājuma samaksas nokavējumu Ls 903,31.

Tā kā tiesa ir konstatējusi saistību neizpildi un nokavējumu no atbildētāja puses, tad ir atzīstams, ka atbildētājam ir pienākums maksāt arī līgumsodu.

Vienlaikus, tiesa atzīst, ka, ievērojot aizdevuma izmantošanas mērķi, tiesiskajās attiecībās, kas izveidojās starp prasītāju un atbildētāju, atbildētājs ir uzskatāms par patērētāju Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 1.panta 3.punkta izpratnē, prasītāja - par pakalpojumu sniedzēju minētā likuma 1.panta 4.punkta izpratnē, bet šo personu noslēgtais līgums uzskatāms par patērētāja kreditēšanas līgumu minētā likuma 8.panta pirmās daļas izpratnē.

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta vienpadsmitā daļa paredz, ka „tiesa, izšķirot strīdu vai veicot citas no ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja un patērētāja noslēgtā līguma izrietošās procesuālās darbības, izvērtē līguma noteikumus un strīda atrisināšanai attiecībā uz patērētāju nepiemēro līgumā ietvertos netaisnīgos noteikumus." No minētās normas izriet, ka tiesai ir kā tiesības, tā arī pienākums pat bez patērētāja prasības vai lūguma izvērtēt līguma noteikumu atbilstību normatīvo aktu prasībām un vispārējiem tiesību principiem, tostarp, izvērtēt līgumsoda proporcionalitāti.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 3.panta 2.punkta noteikumiem patērētāja tiesības ir pārkāptas, ja nav ievērots līgumslēdzēju pušu vienlīdzības princips un līguma noteikumi ir netaisnīgi. Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta pirmo daļu „ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs nedrīkst piedāvāttādus līguma noteikumus, kas ir pretrunā ar līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principu, šo likumu un citiem normatīvajiem aktiem", 6.panta trešā daļa paredz pazīmes, pēc kādām līguma noteikumi ir atzīstami par netaisnīgiem, to starpā saskaņā 6.panta trešās daļas 4.punktu par netaisnīgu atzīstams līguma noteikums, kas uzliek patērētājam, kurš neizpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu.

Tiesa atzīst, ka līgumsoda apmērs, kas noteikts par termiņa nokavējumu no nesamaksātās ikmēneša summas saskaņā ar Viva līguma Tarifiem 0,25% par katru ikmēneša kavējuma dienu, kā arī līgumsods par neatļautā kredīta izmantošanu 0,167% par pārtēriņu dienā no neatļautā kredīta apjoma paši par sevi nav vērtējami kā neproporcionāli lieli, un tāpēc tiesa atzīst, ka izskatāmajā lietā nav pamata līguma noteikumus par līgumsoda piemērošanu atzīt par netaisnīgiem, un līdz ar to par nepiemērojamiem izskatāmā strīda izšķiršanai.

Vienlaikus tiesa ņem vērā judikatūrā pastās atziņas, kurās norādīts uz tiesas tiesībām vērtēt līgumsoda samērīgumu un taisnīgumu pēc tiesas ieskata saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.pantā norādīto taisnības apziņu un vispārīgiem tiesību principiem (sk. Augstākās tiesas Senāts 2008.gada 14.maija spriedumu lietā Nr. SKC-212).

Nav strīda par to, ka Civillikuma 1717.pants paredz, ka līgumsodu var pievienot katram līgumam un tā apmēru nosaka līdzēji un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas. Taču atbilstoši jau stabili noteiktajai tiesu praksei ir atzīstams, ka līgumsods ir aprobežots arī ar citiem noteikumiem un taisnīguma principu, līdz ar ko tiesai, balstoties uz taisnīguma apziņu un vispārējiem tiesību principiem, ir tiesības pielīgto līgumsodu samazināt.

Kā to norādījis arī Augstākās tiesas Senāts 2008.gada 14.maija spriedumā lietā Nr.SKC-212, *līgumsodam ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija. Tiesiskajās attiecībās, sakarā ar sodoša rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanu, par vispārēju principu tiesībās ir atzīstams soda samērīguma princips*. Bez tam, tiesa ņem vērā, ka likumdevējs ar 2014.gada 1.janvāri ir paredzējis līgumsodu par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) aprobežot ar 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra. Šādu likuma normu iestrāde norāda uz to, ka likumdevējs, kas ir atzīstams par sabiedrības vairākuma pārstāvi, ir atzinis par *taisnīgu* līgumsodu, kas nepārsniedz 10 % no pamatparāda.

Tiesa ņem vērā, ka izskatāmajā lietā atbildētājs savas, no Viva līguma Nr.345000000561 (Nr.7110283930) izrietošās saistības, faktiski bija pārtraucis pildīt jau no 2009.gada 15.oktobra, kas prasītājai, ņemot vērā pušu noslēgtā līguma 13.3.punktu, deva tiesības atkāpties no līguma un prasīt no tā izrietošo summu samaksu. Taču prasītāja prasību par parāda piedziņu ir cēlusi tikai 2013.gada maijā, t.i., gandrīz pēc četriem gadiem, kad līgumsoda apmērs, ņemot vērā, ka par ikmēneša summas termiņa nokavējumu līgumsods sastāda 91% gadā, bet par neatļautā kredīta izmantošanu 61% gadā, jau bija pārsniedzis pamatparāda apmēru. Bez tam, tiesa ņem vērā, ka neatļautais kredīts faktiski veidojās no procentiem par atļautā kredīta izmantošanu, līgumsoda par neatļautā kredīta izmantošanu un līgumsoda par ikmēneša maksājuma samaksas nokavējumu, ja ir sasniegta atļautā kredīta summa un netiek veiktas iemaksas kontā. Līdz ar to, faktiski līgumsods par neatļautā kredīta izmantošanu tiek noteikts par jau piemērotām soda sankcijām un par nenomaksātiem procentiem, par kapitāla izmantošanu. Līdz ar to, tiesa atzīst, ka šāds līgumsods pamatā pilda sodošo, un nevis zaudējumu atlīdzināšanas funkciju.

Pamatojoties uz augstāk izklāstītajiem argumentiem un apsvērumiem, tiesa atzīst, ka līgumsoda apmērs ir samazināms līdz 40% no prasītājas pieprasītā līgumsoda. Līdz ar to prasība par no Viva līguma Nr.345000000561 (Nr.7110283930) izrietošā

līgumsoda piedziņu ir apmierināma daļēji, piedzenot no atbildētāja par labu prasītājai līgumsodu par ikmēneša summas termiņa nokavējumu Ls 361,36 apmērā un līgumsodu par neatļautā kredīta izmantošanu Ls 306,52, kas pēc tiesas ieskata ir samērīgs ar neatmaksāto aizdevuma pamatsummu, saistību neizpildes laiku un atbildētāja jau veiktajiem līgumsoda maksājumiem(lietas 9.-10.lapa), un šāds līgumsoda apmērs pilda gan sodīšanas, gan zaudējumu atlīdzināšanas funkciju, bet prasība daļā par līgumsoda piedziņu par ikmēneša summas termiņa nokavējumu Ls 541,95 apmērā un līgumsodu par neatļautā kredīta izmantošanu Ls 459,80 apmērā ir noraidāma.

Saskaņā ar 2009.gada 7.aprīļa Līguma Nr. PK-003010 7.punktu, par katru maksājuma grafikā (lietas 34.lapa) noteiktā maksājuma kavējuma dienu atbildētājam pielīgts pienākums maksāt līgumsodu 54% gadā no nokavētā maksājuma summas(lietas 33.lapa).

Parāda summas aprēķins (lietas 7.- 10.lapa) apliecina, ka atbildētājs ir pieļāvis pušu 2009.gada 7.aprīļa noslēgtā Līgumā Nr. PK-003010 noteikto maksājumu kavējumus kā rezultātā prasītāja ir aprēķinājusi līgumsodu par ikmēneša maksājuma samaksas nokavējumu par laika periodu no 2009.gada 15.oktobra līdz 2010.gada 15.aprīlim Ls 62,22.

Tiesa atzīst, ka atbildētājam no 2009.gada 7.aprīļa noslēgtā Līguma Nr. PK-003010 pielīgtais līgumsods ir atbilstošs labticīguma un samērīguma principiem un tiesa to atzīst par samērīgu attiecībā pret atbildētāja pieļauto līgumā noteikto pienākumu neizpildi. Tādēļ, pastāvot apstāklim, ka atbildētājs ir pieļāvis līgumā noteikto maksājumu termiņu nokavējumus, ir iestājušies līguma noteikumi, kas nosaka, ka atbildētājam ir jāmaksā prasītājas aprēķinātais līgumsods. Šādos apstākļos no atbildētāja ir piedzenams prasītājas par 2009.gada 7.aprīļa Līgumā Nr. PK-003010 noteikto maksājumu termiņa neievērošanu aprēķinātais līgumsods Ls 62,22 apmērā

Civillikuma 1838.pants nosaka, *ka pienākums pierādīt to, ka samaksa ir izdarīta, ir tam, kas to apgalvo*. Atbildētāja nav iesniegusi tiesai nekādus pierādījumus par to, ka viņa ir samaksājusi pušu noslēgtajos līgumos paredzētos maksājumus lielākā apmērā, nekā norāda prasītāja. Tādēļ, ņemot vērā spriedumā norādīto argumentāciju, prasība ir apmierināma daļēji, piedzenot no atbildētāja no pušu 2005.gada 13.aprīļa līguma Nr.345000000561 (nr.7110283930) izrietošo pamatparādu Ls 1100, neatļauto kredītu Ls 766,32, procentus par laika periodu no 2009.gada 5.februāra līdz 2013.gada 12.aprīlim Ls 682,92, līgumsodu par ikmēneša summas termiņa nokavējumu Ls 361,36, līgumsodu par neatļautā kredīta izmantošanu Ls 306,52 un no pušu 2009.gada 7.aprīļa līguma Nr.PK - 003010 izrietošo pamatparādu Ls 1149,54, procentus par laika periodu 2009.gada 15.augusta līdz 2012.gada 15.martam Ls 371,43, līgumsodu par laika periodu no 2009.gada 15.oktobra līdz 2010.gada 15.aprīlim Ls 62,22.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa nosaka, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Līdz ar to no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi par nomaksāto valsts nodevu Ls 357,01, ar prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu saistīto izdevumu samaksu Ls 5,50.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka tiesai pienākumu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, sprieduma rezolutīvajā daļā norādīt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot to apmēru.

Saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu, ir nosakāmas prasītājas tiesības saņemt no atbildētājiem likumiskos procentus – 6 % gadā no neatmaksātās parāda pamatsummas.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.^{1}pantam, taisot spriedumu par naudas summas un tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa spriedumā nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nevar būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Euro ieviešanas kārtības likuma 4.pantu, atsauces uz latiem tiesiskajos instrumentos, kas pastāv dienā pirms *euro* ieviešanas dienas, sākot ar *euro* ieviešanas dienu, ir uzskatāmas par atsaucēm uz *euro,* ievērojot Padomes noteikto maiņas kursu. Sākot ar *euro* ieviešanas dienu, latos izteiktu iesākto, bet nepabeigto (neizpildīto) tiesisko instrumentu kopsummu konvertē *euro,* ievērojot Padomes noteikto maiņas kursu. Nepabeigtā (neizpildītā) tiesiskā instrumenta kopsumma veidojas no konvertētajām sastāvdaļām. Nepabeigtā (neizpildītā) tiesiskā instrumenta kopsumma nepārsniedz sākotnējo tiesiskā instrumenta kopsummu latos, kura konvertēta *euro,* ievērojot Padomes noteikto maiņas kursu.

Saskaņā ar Eiropas Ekonomikas un finanšu lietu padomes (ECOFIN) 2013. gada 9. jūlija lēmumu par Latvijas pilntiesīgu dalību Ekonomikas un monetārajā savienībā no 2014.gada 1. janvāra, atceļot līdz šim spēkā bijušo „atliktās dalības" statusu lata kurss attiecībā pret *euro* – 0.702804 – apstiprināts kā neatsaucami fiksēts pārejas kurss uz *euro* (Padomes noteiktais maiņas kurss).

Līdz ar to, nosakot piedzenamo naudas summu apmēru, ir veicams latu pārrēķins uz *euro*, ievērojot neatsaucami fiksēto *euro* maiņas kursu 0,702804, un dalot ar šo skaitli latos noteiktās piedzenamās summas.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 56.pantu, 189.pantu - 193.pantu, 195., 204.^{1} , 208.^{2}pantu, tiesa

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt saskaņā ar 2005.gada 13.aprīļa līgumu Nr.345000000561 (nr.7110283930) no /pers. A/, /personas kods/, par labu AS „NORVIK BANKA", reģistrācijas Nr.40003072918, pamatparādu EUR 1565,16 (viens tūkstotis pieci simti sešdesmit pieci *euro* un 16 centi) (Ls 1100), neatļauto kredītu EUR 1090,38 (viens tūkstotis deviņdesmit *euro* un 38 centi) (Ls 766,32), procentus par laika periodu no 2009.gada 5.februāra līdz 2013.gada 12.aprīlim EUR 971,71 (deviņi simti septiņdesmit viens *euro* un 71 cents) (Ls 682,92), līgumsodu par ikmēneša summas termiņa nokavējumu EUR 514,17 (pieci simti četrpadsmit *euro* un 17 centi)(Ls 361,36), līgumsodu par neatļautā kredīta izmantošanu EUR 436,14 (četri simti trīsdesmit seši *euro* un 14 centi) (Ls 306,52).

Noraidīt prasību daļā par līgumsoda piedziņu par ikmēneša summas termiņa nokavējumu EUR 771,13 (septiņi simti septiņdesmit viens *euro* un 13 centi) (Ls 541,95) apmērā un līgumsoda piedziņu par neatļautā kredīta izmantošanu EUR 654,24 (seši simti piecdesmit četri *euro* un 24 centi) (Ls 459,80) apmērā.

Piedzīt saskaņā ar 2009.gada 7.aprīļa līgumu Nr. PK - 003010 no /pers. A/, /personas kods/, par labu AS „NORVIK BANKA", reģistrācijas Nr.40003072918, pamatparādu EUR 1635,65 (viens tūkstotis seši simti trīsdesmit pieci *euro* un 65 centi) (Ls 1149,54), procentus par laika periodu 2009.gada 15.augusta līdz 2012.gada 15.martam EUR 528,50 (pieci simti divdesmit astoņi *euro* un 50 centi) (Ls 371,43), līgumsodu par laika periodu no 2009.gada 15.oktobra līdz 2010.gada 15.aprīlim EUR 88,53 (astoņdesmit astoņi *euro* un 53 centi) (Ls 62,22).

Piedzīt no /pers. A/, /personas kods/, par labu AS „NORVIK BANKA", reģistrācijas Nr.40003072918, tiesas izdevumus EUR 515,81 (pieci simti piecpadsmit *euro* un 81 cents) (Ls 362,51).

Samaksa parāda samaksai saskaņā ar 2005.gada 13.aprīļa līgumu Nr.345000000561 (nr.7110283930) veicama AS „NORVIK BANKA" kontā Nr. LV03LATB/konta numurs/, kas atvērts AS „NORVIK BANKA", SWIFT kods LATBLV22.

Samaksa parāda samaksai saskaņā ar 2009.gada 7.aprīļa līgumu Nr. PK - 003010 veicama AS „NORVIK BANKA" kontā Nr. LV58LATB/konta numurs/, kas atvērts AS „NORVIK BANKA", SWIFT kods LATBLV22.

Noteikt AS „NORVIK BANKA", reģistrācijas Nr.40003072918, tiesības saņemt no /pers. A/, /personas kods/, par laiku līdz sprieduma izpildei vai dienai, kad atbildētāja mantu pārdod izsolē, vai līdz brīdim, kad iestājas Civillikuma 1763.pantā norādītie apstākļi, procentus – 6 % apmērā gadā no neatmaksātā parāda pamatsummas – EUR 3200,78(1565,15+1635,65).

Noteikt, ka atbildētājs spriedumu par naudas summas piedziņu un par tiesas izdevumu piedziņu var izpildīt labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Prasītāja spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā Kurzemes apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Liepājas tiesā.

Atbildētājs 20 dienu laikā no pilna aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīgs iesniegt tiesai, kura taisījusi aizmugurisku spriedumu, pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnese (personiskais paraksts) L.Jansone